

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoCsp/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5418201695
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5418201695.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Jozefa Turzu, v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Bratislava, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004 proti žalovaným: 1/ U. B., nar. XX. XX. XXXX, 2/ U. B., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom Y. M., D. U. XXXX/X, zastúpení JUDr. Tomášom Pukajom, advokátom so sídlom Y. M., B. O.XXX, o zaplatenie 30 736,82 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 10Csp/44/2018-139 zo dňa 09. 10. 2019, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu vo výrokoch III. a IV., ktorými súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol a rozhodol o trovách prvoinštančného konania, **p o t v r d z u j e .**

V ostatných výrokoch, odvolaním nenapadnutých, **p o n e c h a l** rozsudok nedotknutý.

Žalovaní 1/, 2/ **m a j ú** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Dolný Kubín čiastočne vyhovel žalobe a žalovaným 1/, 2/ uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi sumu 29 051,16 eur s 5 % ročným úrokom zo sumy 29 923,28 eur od 12. 07. 2018 do 11. 10. 2018, s 5 % ročným úrokom zo sumy 29 705,25 eur od 12. 10. 2018 do 11. 12. 2018, s 5 % ročným úrokom zo sumy 29 487,22 eur od 12. 12. 2018 do 10. 01. 2019, s 5 % ročným úrokom zo sumy 29 269,19 eur od 11. 01. 2019 do 13. 05. 2019 a s 5 % ročným úrokom zo sumy 29 051,16 eur od 14. 05. 2019 do zaplatenia, všetko v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Konanie v časti zaplatenia sumy 654,09 eur zastavil. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a o trovách rozhodol tak, že žalobca má proti žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov v rozsahu 86 %. Svoje rozhodnutie zdôvodnil s poukazom na ust. § 52 a § 517 Občianskeho zákonníka, resp. § 497 až § 507 Obchodného zákonníka, ako aj zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom konštatoval, že medzi účastníkmi bol uzatvorený zmluvný vzťah, ktorý súd vyhodnotil ako spotrebiteľský a na základe zmluvy o stavebnom sporení bol žalovaným ako solidárnym dlžníkom poskytnutý mimoriadny medziúver vo výške 30 000,- eur. Pre riadne a včasné nesplácanie splátok úveru bol zvyšok zosplatený dňom 11. 07. 2018. Súd žalobcovi priznal nárok na istinu, úrok do zosplatenia úveru, ako aj úrok z omeškania. V časti, kde žalobca žiadal úroky z úveru uplatnené za obdobie po jeho splatnosti, žalobu zamietol. Priznal tiež poplatok za poistenie úveru. Za omeškание so zaplatením zvyšku úveru po jeho zosplatení priznal žalobcovi úrok z omeškania v súlade s nariadením Vlády SR č. 87/1995 Z. z. O čiastočnom zastavení konania rozhodol v súlade s ust. § 145 ods. 2 CSP. O trovách konania rozhodol podľa § 255 a § 256 ods. 1 CSP s ohľadom na pomerný úspech strán v konaní.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Napadol výroky, ktorými súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol a súvisiaci výrok o trovách konania. Dôvodil tým, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Nesprávnosť spočíva v tom, že súd nepriznal žalobcovi jeho nárok na zmluvné úroky za úver po vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Toto vyplýva priamo z Obchodného zákonníka a nevylučuje ho ani žiadne ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, či ustanovenia iného právneho predpisu prijatého na ochranu spotrebiteľa. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 113/2018, z ktorého mala vyplynúť oprávnenosť nároku dodávateľa voči spotrebiteľovi na úver za úroky po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Súdu prvej inštancie vyčítal, že neaplikoval ust. § 497 Obchodného zákonníka. Splatnosťou úveru nezaniká povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, menia sa len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť. Zmena spočíva v tom, že celá pohľadávka sa stala splatnou na žiadosť veriteľa bez ohľadu na dohodnutú lehotu vrátenia. V súvislosti s priznaním aj tohto požadovaného nároku žiadal potom vzhľadom na úspech v konaní rozhodnúť aj o jeho trovách. V návrhu žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutej časti a priznal žalobcom požadovaný nárok v celom rozsahu.

3. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrili žalovaní, ktorí uviedli, že postup súdu bol správny, keď žalobu zamietol vo zvyšnej časti, nakoľko po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobcovi už neprináležia zmluvné úroky, ale len úroky z omeškania. V opačnom prípade by išlo o dvojnásobné úrokové zaťaženie spotrebiteľa. Vyhlásením predčasnej splatnosti zmluva o úvere zaniká, a tým aj povinnosť dlžníka splácať poskytnutý úver v dohodnutých splátkach a platiť mu z istiny ďalšie úroky. Úroky majú v tomto prípade akcesorický charakter k hlavnej zmluve a nemožno ich požadovať za obdobie, v ktorom zmluva o pôžičke už neexistovala. V takomto prípade má právo veriteľ požadovať úroky z omeškania.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379, § 381 CSP) a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v jednotlivých výrokoch podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. V ostatných výrokoch, odvolaním nenapadnutých, ponechal rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.

5. Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keď ani zo strany odvolateľa neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

6. Žalobca v odvolaní namietal, že mu v konaní mali byť priznané aj úroky z úveru po vyhlásení jeho predčasnej splatnosti. Odvolací súd v uvedenej súvislosti uvádza, že splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa má za následok absenciu požičanej sumy, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s ňou nakladať a produkovať zisk. Po nadobudnutí splatnosti úveru (či už celého alebo jednotlivých splátok) veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru (alebo jeho časti). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba (pretože tieto sú už splatné) a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Išlo by o právny stav, podľa ktorého by sa poprel účinky veriteľom vyvolanej zmeny v obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k tejto zmene nedošlo, zatiaľ čo spotrebiteľovi by neboli garantované nejaké práva, ktoré by mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Takýto stav súd nemá pripustiť, nakoľko by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za situácie, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nejaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/151/2017, 7Co/1/2018).

7. Odvolací súd tiež poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/98, z ktorého vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. V súlade s ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka je správny záver súdu prvej inštancie aj v tom, že prednostne sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (rozhodnutie NS SR 3MCdo 14/2014).

8. Z uvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie za dôvodné a rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil, vrátane výroku o trovách prvoinštančného konania.

9. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovaným, ktorí mali úspech v odvolacom konaní, priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 CSP).

10. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).